

ЛІТЕРАТУРА

1. Мезенцева О. О. Міжнародні моделі державного регулювання ринку цінних паперів / О. О. Мезенцева [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/ONG/Economics/15_mezenceva%20o.o..doc.htm.
2. Ліщинський І. О. Основні індикатори розвитку інноваційної діяльності в Східній Німеччині / Ліщинський І. О., Уніат А. В. // Ефективна економіка. – 2012. – № 8.
3. Іванова К. В. Регулювання фондового ринку на прикладі країн із розвинутою економікою / К. В. Іванова // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 11. – С. 36–40.

СЕРГІЙ МАКСИМЮК
Науковий керівник:
к.е.н. Ліщинський І. О.

ТЕНДЕНЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ БОЛГАРІЇ

Регіональна економіка безпосередньо пов'язана з регіональним розвитком, під яким у сучасній термінології розуміється "такий режим функціонування регіональної системи, який орієнтований на позитивну динаміку параметрів рівня і якості життя населення, забезпечену стійким, збалансованим відтворенням соціального, господарського, ресурсного й екологічного потенціалу території".[1]

Сучасний регіоналізм обумовлений зростанням ролі функцій місця і соціального часу. Вироблення геостратегії або технології реалізації пріоритетів регіонального розвитку в багатовимірному комунікаційному просторі особливо актуальна в умовах лібералізації міжнародних економічних відносин (спільне підприємництво, зовнішньоекономічні зв'язки, вільні економічні зони, прикордонна співпраця, та ін.)

Згідно з вимогами європейської практики в Болгарії відособлені 6 регіонів, а їх остаточні межі та центри визначені останньою зміною у "Законі про регіональний розвиток" в березні 2008 року.[2]

Північно-Західний регіон нині є найменш розвиненим регіоном NUTS 2 в країні. Розміщено в групових регіонах в Європі з сильною залежністю загрози демографічного спаду (останнє місце в ЄС), глобалізація, зміна клімату та енергетичної залежності. Через низький старт, незважаючи на очікуване абсолютне зростання, прогнози показників розвитку залишаються нижче середнього. За прогнозами до 2020 забезпечує рівень зайнятості населення 20-64 років на рівні 72%, до 76% в середньому по країні, а інвестицій в наукові розробки та дослідження досягало 0,5% ВВП, до 1,5% для країни. Зменшення кількості людей, що живуть за межею бідності буде 11%, до 16% в середньому.

Північно-Центральний регіон є наступною після ПнЗ регіону за основними показниками соціально-економічного розвитку. Як ПнЗ регіон, середньостроковий прогноз до 2020 року для регіонів Європи ставить його серед найбільш вразливих на виклики глобалізації, демографічних, кліматичних та екологічних змін.

Цільові значення показників, пов'язаних з пріоритетами стратегії "Європа 2020" в кінці періоду, за прогнозами, близькими до ПнЗ регіону. Рівень зайнятості населення працездатного віку за прогнозами, досягне 72% до 76% для країни, зниження ранніх випускників шкіл скоротиться до 12%, в 11% на території країни, збільшення частки випускників повинно досягти 34%, в 36% на території країни. Аналогічні за характером і тематиці будуть пріоритети для регіону. Вони будуть пов'язані з Дунайською стратегії, беручи до уваги потенціал для розвитку і забезпечення пріоритетних державних інтервенцій.

Північно-Східний регіон має хороший потенціал для подальшого соціально-економічного розвитку. Характерно, що на його частку припадає найбільша питома вага в досягненні Стратегії Європа 2020 з точки зору використання відновлюваних джерел енергії в кінцевому споживанні енергії (18%) і зниження енергоємності ВВП на 54%, в середньому

50% для країни. Пріоритетами для досягнення цілей регіонального розвитку будуть пов'язані з інтегрованою морською політикою та консолідованих пріоритетів в регіоні Чорного моря. Вони спрямовані на використання потенціалу для сталого розвитку.

Південно-Східний регіон має потенціал для більш ефективного розвитку і це підтверджується прогнозами на 2020, за прогнозами, зайнятість населення 20-64 років зросте до 75%, інвестиції в “Наукові розробки та дослідження” повинні досягти 1,5%, зниження частки ранніх випускників шкіл знизиться до 14%. Пріоритетами для досягнення цілей регіонального розвитку аналогічні тим, які є для ПнС регіону і пов'язані з інтегрованою морською політикою, консолідованими пріоритетами в регіоні Чорного моря.

Південно-Центральний регіон унікальний за своїм розташуванням при перетині основних транспортних коридорів, що з'єднують Європу та Азію. Район характеризується збалансованим розподілом ресурсів - родючих сільськогосподарських земель, територіальних районів, багаті на реальні культурні цінності, важливі коридори дикої природи, підтримують зв'язок між замкнутими зонами від “Національної екологічної мережі”, значними лісовими і гірськими районами з потенціалом для розвитку зимових видів спорту і відпочинку, передгірні райони з традиційним землекористування - садів і виноградників, різноманітність населених пунктів з точки зору розміру, характеру, профіль виробництва, культурних традицій і цінностей, в тому числі світового значення.

Ці потенціали підтверджені прогнозами на 2020 інвестиціям в наукові дослідження і розробки для регіону забезпечує 1,8% ВВП, в середньому на 1,5% по країні. Регіон матиме значний внесок у плані використання відновлюваних джерел енергії та підвищення енергоефективності. Значення зайнятого населення віком 20-64 років буде 77%, що буде вище середнього по країні.

Південно-Західний регіон є найбільш розвинений в Болгарії регіон NUTS 2 і залишається з високими показниками в реалізації стратегії “Європа 2020”. Зайнятість працездатного населення тут, за оцінками, найвища – 80%, з середнім 76% по території країни, до 50% збільшиться частка випускників до 2020 році, з середнім 36% території країни, скорочення числа людей, що живуть за межею бідності 20%, з середнім 16% для країни буде найбільш значним.[3]

Отже, регіональні плани розвитку шести регіонів NUTS 2 будуть розроблені в період 2014-2015 року і повинні бути прийнятий Радою Міністрів протягом одного року до початку їх експлуатації. Вони будуть інтегрувати положення секторальної політики і буде прагнути найбільш сприятливих для їх територіальних розмірів. Вміст визначається “Законом регіонального розвитку” повинен бути поширений на аналіз, прогнози на територіальний і міський розвиток, у відповідь на втілення в нових принципах європейських документів і підходів, що вимагають зміцнення територіальних розмірів і згуртованості. Ця оцінка повинна бути інтегрована оцінки соціально-економічних наслідків та результатів екологічної оцінки. Протягом розробки, узгодження, оновлення та реалізації регіональних планів, вони будуть супроводжуватися обох публічних слуханнях, і консультації експертів, надані в публічності та прозорості дій.[4]

ЛІТЕРАТУРА

1. Данилишин Б. М., Чернюк Л. Г., Фащевський М. І. Соціально-економічні проблеми розвитку регіонів: методологія і практика / За ред. проф. Данилишина Б. М. – Черкаси: ЧДТУ, 2006. – 315 с.
2. Василева, Л. и др. Региональное планирование и прогнозирование: Методические проблемы планирования и финансирования регионального развития. София, “Тракия-М”, 2013.
3. Georgiev, L., *Regional Economics*, NBU, 2014.
4. Institute of Regional Development, The University of Western Australia (www.ird.uwa.edu.au).